

РІЧНИЙ | ANNUAL
ЗВІТ-2017 | REPORT-2017

Київ - 2018 | Kyiv - 2018

З М І С Т

Вступне слово	3
Центр Разумкова, його місія	5
Вплив на політику: взаємодія з органами влади	7
Публічна діяльність Центру Разумкова	8
Програми і напрями досліджень, проектна діяльність	8
• Економічні і соціальні програми	8
• Енергетичні програми	9
• Програми зовнішньої політики та міжнародної безпеки	10
• Політико-правові програми	11
• Соціологічна служба	13
Заходи, організовані і проведені Центром Разумкова	14
Участь у заходах, організованих і проведених партнерськими організаціями, органами влади та ін.	19
Публікації	21
Міжнародна діяльність Центру Разумкова	28
Інституційний розвиток Центру Разумкова. Співпраця з аналітичними центрами	35
Фінансування та видатки Центру Разумкова у 2017р.	40
Команда Центру Разумкова	41
Контакти	41
English version (версія англійською)	43

ВСТУПНЕ СЛОВО

Традиційно висока якість досліджень Центру Разумкова в 2017р. отримала чергове підтвердження міжнародним визнанням.

За результатами року Центр покращив свої позиції в авторитетному світовому рейтингу аналітичних центрів “*2017 Global Go To Think Tank Index*”, який щороку готує Програма аналітичних центрів та громадянського суспільства Інституту Лаудера Університету Пенсильванії (США). За підсумками року, Центр Разумкова посів 44 місце серед усіх аналітичних центрів з урахуванням США, 29 – без урахування США та 4 – в регіоні Центрально-Східної Європи.

Центр Разумкова став повноправним членом найстарішої європейської мережі аналітичних центрів – Транс'європейської асоціації політичних досліджень (*TEPSA*). Від початку свого членства Центр Разумкова активно проявив себе, беручи участь у ініціативах мережі. Експерти Центру взяли участь у двох “Пре-президентських конференціях” *TEPSA*, які зазвичай передують головуванню тієї чи іншої країни в Раді ЄС.

Попри те, що Україна не належить до “Групи 20” (*G20*), Центр Разумкова долучився до роботи *T20 (Think 20)*, міжнародної консультативно-дорадчої групи, що готує рекомендації для *G20*. Уперше взявши участь у роботі самміту *T20* 29-30 травня 2017р. в Берліні, представник Центру Разумкова (науковий консультант Центру В.Сіденко) увійшов до складу однієї з робочих груп цього представницького форуму.

У той же час наш аналітичний доробок було безпосередньо втілено в державну політику: розроблена за активної участі експертів Центру Разумкова “Енергетична стратегія України до 2035 року” була схвалена на засіданні Кабінету Міністрів України.

Можемо похвалитися й тим, що експерти Центру Разумкова розробили і презентували Індекс поточної економічної спроможності. Це новий узагальнений показник, що характеризує різні аспекти купівельної спроможності суспільства, його доступу до грошових ресурсів, і може слугувати оцінкою стану та тенденцій соціально-економічного середовища України.

Серед публікацій минулого року потрібно відзначити насамперед ґрунтовні монографії, присвячені проблемам конституційного процесу в Україні та розвитку партійної системи, а також низку видань з проблем реформування сектору безпеки і впровадження сучасного управління і демократичного цивільного контролю, здійснені в рамках завершеного спільного проекту з *DCAF* (Женевським центром демократичного контролю над збройними силами).

Інші дослідження Центру Разумкова стосувалися тематики кризових процесів в економіці та напрямів їх подолання, комплексного аналізу енергетичних ринків, шляхів врегулювання (мінімізації) російсько-українського конфлікту, конституційної, судової та пенсійної реформ. Ці теми будуть у фокусі нашої уваги й надалі.

Динамічні процеси у світі, в Україні та навколо нашої країни, що породжують нові та підсилюють старі виклики, засвідчують, що й потреба в якісній аналітиці, й міра відповідальності лише зростатимуть. Ми до цього готові.

Анатолій РАЧОК,
Генеральний директор Центру Разумкова

ЦЕНТР РАЗУМКОВА, ЙОГО МІСІЯ

Центр Разумкова (Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова) – це недержавна аналітична структура, заснована в 1994р. Олександром Васильовичем Разумковим. Під його керівництвом Центр підготував 26 аналітичних звітів, провів 30 круглих столів і конференцій, які привернули увагу державного керівництва, вітчизняних та іноземних експертів, провідних ЗМІ. О.В.Разумков відзначався високою порядністю, системністю і стратегічністю мислення, ініціативою і кипучою енергією. Такі критерії нині висувуються і до співробітників Центру Разумкова. Олександр Васильович помер 29 жовтня 1999р. у молодому віці, не встигши реалізувати багато перспективних ідей. Команда О.В.Разумкова продовжує справу свого лідера.

Рішенням зборів засновників від 24 жовтня 2000р. Центру присвоєно ім'я Олександра Разумкова.

Центр Разумкова є одним з небагатьох українських багато-профільних аналітичних центрів, який виконує комплексні дослідження, що охоплюють усі головні напрями державної політики. Наші експерти використовують найновіші дані з українських і зарубіжних джерел. Усі аналітичні матеріали містять практичні пропозиції та рекомендації для органів державної влади чи місцевого самоврядування.

Свою діяльність ми будуємо на принципах реалізму і прагматизму, політичної незаангажованості, активного впливу на державну політику, високої якості та оперативності підготовки матеріалів, відповідальності перед замовником.

Свою місію ми бачимо в тому, щоб сприяти досягненню та захисту національних інтересів України, підвищенню її авторитету на міжнародній арені, розвитку суспільства і держави як сучасної європейської нації на принципах демократії, соціально орієнтованої конкурентоспроможної економіки.

Цілі, які ми ставимо перед собою:

- розробка моделей соціально-економічного розвитку України та механізмів їх реалізації;
- сприяння конструктивній взаємодії гілок влади;
- розбудова ефективної, економічно необтяжливої Воєнної організації держави;
- підвищення ефективності взаємодії держави та суспільства, обґрунтованості державних рішень, результативності власної участі у процесі їх прийняття;
- налагодження плідної співпраці з міжнародними аналітичними центрами, проведення спільних досліджень з актуальних проблем.

Дослідження проводяться у таких головних сферах: внутрішня і правова політика держави, зовнішня політика, державне управління, національна безпека, національна оборона та військове будівництво, соціально-економічний розвиток, міжнародні відносини, міжнародна та регіональна безпека.

Центр Разумкова має власну соціологічну службу, дослідження якої отримали високий ступінь довіри вітчизняних і зарубіжних замовників. Регулярно проводяться загальнонаціональні та експертні опитування Центру Разумкова.

ВПЛИВ НА ПОЛІТИКУ: ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ ВЛАДИ

За усталеною традицією результати досліджень, експертні та аналітичні матеріали Центру Разумкова направляються до всіх без винятку вищих органів влади.

Протягом 2017р. експерти Центру Разумкова брали участь у виробленні пропозицій для органів влади, наданні консультацій Уряду та окремим міністерствам, комітетам Верховної Ради України, підрозділам Адміністрації Президента, секретаріату РНБО України з актуальних суспільно-політичних, безпекових та соціально-економічних проблем.

На постійній основі експерти Центру Разумкова беруть участь у роботі консультаційно-дорадчих органів, створених при міністерствах, комітетах Верховної Ради України та інших органах. Зокрема, В.Мусіяка працює у складі Конституційної комісії на посаді заступника голови, а також у Раді з питань судової реформи при Президенті України; Ю.Якименко – Раді з питань національної єдності при Президенті України та Раді з етнополітики при Міністерстві культури України, О.Мельник – експертній групі з реформування сектору безпеки при РНБО України, В.Омельченко – експертній групі з розробки енергетичної стратегії при Кабінеті Міністрів, М.Пашков – громадських рад при Комітеті Верховної Ради у закордонних справах та при МЗС України. Загалом експерти Центру Разумкова належали до складу шести таких консультативно-дорадчих структур в якості членів.

Розроблений експертами Центру Разумкова проект “Енергетичної стратегії України до 2035 року” був затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України, що є свідченням високої оцінки роботи Центру Разумкова.

У заходах, організованих Центром Разумкова (конференціях, круглих столах, фахових дискусіях тощо), традиційно брали участь представники різних гілок державної влади, а експерти Центру Разумкова брали участь у заходах, організованих органами влади всіх рівнів.

На високих посадах у вищих органах державної влади, на чолі дипломатичних представництв України за кордоном продовжують роботу члени, експерти та наукові консультанти Центру Разумкова – І.Жданов (міністр молоді та спорту України); М.Мельник (суддя Конституційного Суду України); П.Пинзеник (народний депутат України); П.Розенко (Віце-прем’єр-міністр України); В.Чалий (Надзвичайний і Повноважний Посол України в США).

ПУБЛІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

Упродовж 2017р. проводилася робота з реалізації 21 дослідницького проекту.

До цієї роботи були залучені штатні експерти всіх програм та соціологічної служби Центру Разумкова, а також залучалися позаштатні експерти.

ПРОГРАМИ І НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ, ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ у 2017р.

Економічні і соціальні програми

3 березня у Центрі Разумкова було презентовано аналітичне дослідження **“Завдання і перспективи інвестиційно-інтеграційного розвитку України”**.

У рамках проекту **“Виклики і ризики розгортання кризових процесів в Україні та напрями економічної політики їх запобігання”** підготовлено аналітичну доповідь з однойменною назвою, яку було презентовано 30 травня на організованій Центром Разумкова за підтримки Представництва Фонду Ганса Зайделя в Україні Фаховій дискусії.

29-30 травня науковий консультант Центру Разумкова, член-кореспондент НАН України В.Сіденко вперше брав участь у роботі самміту *T20 (Think20 Dialogue Forum)* – аналітично-дорадчої групи, що розробляє рекомендації для *G20* у Берліні. В.Сіденко увійшов до складу однієї з робочих груп *T20*, що є значним міжнародним визнанням Центру Разумкова.

18 жовтня в НІА “Укрінформ” відбулася презентація аналітичного дослідження Центру Разумкова **“Індекс поточної економічної спроможності: комплексна оцінка соціально-економічної ситуації в Україні”**. Це дослідження стало першим кроком до створення і використання комплексного індексу, за допомогою якого можна визначати соціально-економічну ситуацію, порівнювати її стан з попередніми періодами, знаходити проблемні місця, які дозволять через заходи економічної політики покращити соціально-економічну ситуацію.

25 жовтня на організованій Центром Разумкова спільно з Представництвом Фонду Фрідріха Науманна в Україні Фаховій дискусії було

презентовано аналітичне видання Центру Разумкова **“Структурні трансформації у світовій економіці: виклики для України”**. 19 грудня на засіданні Загальних зборів відділу економіки НАН України була презентована доповідь керівника проекту, наукового консультанта Центру Разумкова В.Сіденка, базована на результатах цього дослідження. Доповідь отримала високу оцінку з боку академічної спільноти.

У 2017р. реалізовувався проект **“Щомісячні аналітичні огляди соціально-економічних подій і процесів”**. Проект продовжується у 2018р.

6 грудня в НІА “Укрінформ” відбулась презентація видання Центру Разумкова **“Фінансові, соціальні та правові аспекти пенсійної реформи в Україні. Світовий досвід та українські реалії”**. Дослідження містить аналіз міжнародних підходів до пенсійного реформування, стану пенсійної системи України та процесів її реформування, а також узагальнені результати соціологічного опитування та експертні оцінки.

У рамках проекту Центру Разумкова **“Стан релігійності українського суспільства”** 24 травня 2017р. проведено чергове засідання постійно діючого круглого столу **“Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин”**. На ньому були презентовані інформаційно-аналітичні матеріали “Церква, суспільство, держава у протистоянні викликам і загрозам сьогодення”, що містять результати соціологічного дослідження з названої тематики, а також інтерв'ю глав Церков і релігійних організацій.

Енергетичні програми

У рамках проекту **“Підготовка та випуск моніторингових публікацій з енергетики”** вийшло друком видання Центру Разумкова **“Енергетична галузь України: підсумки 2016 року”**. У ньому наведено фактичні показники роботи галузі за секторами – газ, нафта та нафтопродукти, вугілля, електроенергія – та їх порівняння з 2015р. Також проаналізовано питання енергоефективності та тарифоутворення в секторі житлово-комунальних послуг.

У 2017р. на замовлення Міністерства енергетики та вугільної промисловості реалізовувався проект **“Розробка та імплементація Енергетичної стратегії України до 2035 року”**. 18 серпня 2017р.

Розпорядженням №605 Кабінет Міністрів схвалив проект **“Енергетичної стратегії України до 2035 року: безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”**.

У рамках проекту **“Енергетичні ринки України: аналіз розвитку, прогнозування та нормативно-правове забезпечення”** підготовлено до друку видання Центру Разумкова **“Роль і місце української енергетики у світових енергетичних процесах”**. Презентацію дослідження заплановано на 2018р.

У січні 2017р. підготовлено підсумкові матеріали за результатами міжнародної конференції **“Перший Центральноевропейський День енергії”**, що проходила 9 грудня 2016р. в Брюсселі (Бельгія). Центр Разумкова виступав партнером зазначеного заходу.

Програми зовнішньої політики та міжнародної безпеки

У рамках багаторічного проекту **“Українсько-російсько-німецький діалог”**, що з 2015р. проводиться Фондом Конрада Аденауера за участі Центру Разумкова, було організовано два міжнародні експертні форуми та опубліковано два видання Центру Разумкова з тематики українсько-російського конфлікту. На експертній зустрічі, що проходила 27-28 лютого в Берліні (Німеччина), було презентовано видання Центру **“Російсько-український конфлікт у контексті геополітичних змін”**, яке підготовлене за фінансової підтримки Фонду Конрада Аденауера.

20-23 серпня на експертній зустрічі в Каденаббії (Італія) презентоване друге видання за результатами проекту **“Траєкторія конфлікту: модель українсько-російських відносин у найближчій перспективі. Шанси, шляхи і варіанти врегулювання”**. У виданні вміщені: узагальнені пропозиції українських, німецьких і російських експертів стосовно врегулювання (мінімізації) російсько-українського конфлікту, матеріали заочного круглого столу, результати соціологічних досліджень Центру Разумкова за період російської військової експансії проти України (2014-2017рр.).

У 2017р. підготовлено та надіслано на розгляд донорів і партнерів проектні заявки з наступних тем: **“Європейська інтеграція України: російський фактор”**; **“Перспективи відносин ЄС-Україна в контексті російської гібридної агресії в Україні та Європі”** та **“Перспективи врегулювання заморожених конфліктів на пострадянському просторі (Україна, Молдова, Грузія)”**.

У 2017р. успішно завершено реалізацію дворічного проекту **“Моніторинг викликів урядуванню у секторі безпеки України”** – спільного проекту Центру Разумкова та Женевського центру демократичного контролю над збройними силами (DCAF) за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів.

У рамках зазначеного проекту проведено чотири міжнародні конференції, зокрема:

- 1-2 лютого Шосту міжнародну конференцію “Урядування в секторі безпеки: виробництво, продаж і закупівля озброєнь”;
- 29-30 березня Сьому міжнародну конференцію “Сектор цивільної безпеки: перебіг і виклики реформ”;
- 21-22 червня Восьму міжнародну конференцію “Права людини та урядування у секторі безпеки: виклики реформ в Україні”;
- 10-11 жовтня Дев’яту (підсумкову) міжнародну конференцію “Реформи сектору безпеки України: здобутки, уроки та плани на перспективу”, під час якої здійснено оцінку результатів реформування сектору безпеки, звірено із задекларованими три роки тому стратегічними цілями, ідентифіковано найбільш проблемні аспекти та запропоновано можливі шляхи їх вирішення.

Усі заходи відбулися у Києві.

2 лютого відбулася презентація **Щорічника СІПРІ 2015: Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека.**

Політико-правові програми

У рамках третього і завершального етапу проекту “Формування спільної ідентичності громадян України в нових умовах: особливості, перспективи і виклики” 12 квітня проведено Круглий стіл **“Основні засади і шляхи формування спільної ідентичності громадян України”** та видано журнал **“Національна безпека і оборона” №1-2 (2017р.)**. Проект реалізовано спільно з SIDA МЗС Швеції, Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні та Програмою європейського партнерства “Матра” МЗС Нідерландів.

20 квітня Центр Разумкова за підтримки представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні презентував **Антологію конституційного процесу у сучасній Україні**. 8 червня науковий консультант з правових питань В.Мусіяка презентував це видання у Національному юридичному університеті ім.Я.Мудрого (Харків).

12 вересня відбулася презентація видання **“Трансформація партійної системи: український досвід у європейському контексті”**, здійсненого за сприяння Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні. 21 жовтня заступник генерального директора з аналітичної роботи – директор політико-правових програм Центру Ю.Якименко презентував цю монографію на науковій конференції “Політичні партії і вибори: українські та світові практики” (пам’яті Ю.Шведи, Львів), яка була організована кафедрою політології філософського факультету Львівського національного університету ім.І.Франка.

14 грудня Центр Разумкова провів Фахову дискусію “Політична культура українського суспільства і стан парламентаризму на сучасному етапі: проблеми і тенденції розвитку, шляхи удосконалення”. На Фаховій дискусії були презентовані Інформаційно-аналітичні матеріали **“Політична культура та парламентаризм в Україні: сучасний стан та основні проблеми”**. Проект здійснювався спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні.

20 грудня Центр Разумкова за підтримки Німецького Фонду міжнародного правового співробітництва та Проекту Ради Європи “Підтримка впровадженню судової реформи в Україні” провів Круглий стіл **“Проблеми імплементації конституційних змін щодо правосуддя та статусу Конституційного Суду України”**, на якому було презентовано однойменне видання, яке містило аналітичну доповідь, статті вітчизняних експертів, а також результати соціологічних досліджень.

Відповідно до комплексного проекту Центру Разумкова **“Підсумки року, прогнози на наступний рік”** здійснено видання **аналітичної доповіді “Україна 2016-2017: ознаки прогресу та симптоми розчарування”**. Видання було презентовано в Києві, а також у Жешуві (Польща) в рамках X Форуму Європа-Україна 27-28 січня 2018р.

Упродовж 2017р. продовжувався регулярний випуск **інформаційно-аналітичного бюлетеню Центру Разумкова**. Здійснено 11 випусків бюлетеня українською та англійською мовами. Список розсилки складається з понад 1 700 осіб та організацій в Україні та поза її межами.

Соціологічна служба

Моніторинг громадської думки. Упродовж 2017р. Соціологічною службою Центру Разумкова самостійно та разом з партнерами (зокрема, з Фондом “Демократичні ініціативи ім.І.Кучеріва, Центром глобалістики “Стратегія ХХІ”, Прінстонським Університетом та Університетом Північної Кароліни) проведено 13 загальнонаціональних опитувань, екзит-пол на виході з приміщень судів, п’ять експертних опитувань та 25 фокус-груп.

У 2017 р. продовжувалося виконання **проекту “Соціологічний моніторинг сприйняття реформ громадянами України”**.

У 2017р. в рамках проекту Ради Європи “Підтримка впровадженню судової реформи в Україні” **спільно з Офісом Ради Європи в Україні та Радою суддів України** було здійснено комплексне дослідження довіри громадян до судової системи. Дослідження охоплювало загальнонаціональне опитування та опитування громадян на виході з приміщень судів.

Проводилися регулярні соціологічні опитування до кожного з дослідницьких проектів Центру Разумкова.

Результати, отримані Соціологічною службою Центру Разумкова, відзначаються достовірністю і користуються довірою з боку замовників і суспільства.

Відповідно до розробленої методології, відбувається процес формування бази даних для проведення загальнонаціональних телефонних опитувань.

Протягом року постійно оновлювався архів соціологічних опитувань Центру Разумкова.

ЗАХОДИ, ОРГАНІЗОВАНІ І ПРОВЕДЕНІ ЦЕНТРОМ РАЗУМКОВА у 2017р.

Круглі столи:

- **“Чому діяльність аналітичних центрів сьогодні є більш важливою, ніж раніше?”** (у рамках проекту “Українські аналітичні центри: стан, проблеми, очікування”, Київ, 27 січня);

- **“Основні засади і шляхи формування спільної ідентичності громадян України”** (у рамках проекту “Формування спільної ідентичності громадян України в нових умовах: особливості, перспективи і виклики”, Київ, 12 квітня);

- **“Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин”** (у рамках проекту “Стан релігійності українського суспільства”, Київ, 24 травня);

- **“Проблеми імплементації конституційних змін щодо правосуддя та статусу Конституційного Суду України”** (Київ, 20 грудня).

Фахові дискусії, експертні та робочі зустрічі:

- **Тристороння експертна зустріч (Україна-Німеччина-РФ) “Східна Україна – забута війна? Перспективи Мінських угод і нормандського формату”** (Берлін, за підтримки Фонду Конрада Аденауера, 27-28 лютого, М.Пашков);
- **“Виклики і ризики розгортання кризових процесів в Україні та напрями економічної політики їх запобігання”** (за підтримки Представництва Фонду Ганса Зайделя в Україні, 30 травня, В.Юрчишин);

- **Тристороння експертна зустріч (Україна-Німеччина-РФ) “Конфлікт між Росією та Україною у вирі глобальних змін”** (Каденаббія (Італія), за підтримки Фонду Конрада Аденауера, 20-23 серпня, М.Пашков);

- **“Структурні трансформації у світовій економіці: виклики для України”** (25 жовтня, В.Сіденко);

- **“Політична культура українського суспільства і стан парламентаризму на сучасному етапі”** (за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні, 14 грудня 2017р., Ю.Якименко).

ПРЕЗЕНТАЦІЇ, ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ у 2017р.

Презентації

- **Щорічник СІПРІ 2015: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека** (Київ, 2 лютого, О.Мельник, М.Сунгуровський);
- Аналітичне дослідження **“Завдання і перспективи інвестиційно-інтеграційного розвитку України”** (Київ, 3 березня, Ю.Якименко, В.Юрчишин);
- Спільні дослідження Фонду “Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва” і Центру Разумкова (Київ, 17 березня, М.Пашков);
- **Антологія конституційного процесу у сучасній Україні** (Київ, 20 квітня, Ю.Якименко, В.Мусіяка; Харків, 8 червня, В.Мусіяка);

- Видання **“Трансформація партійної системи: український досвід у європейському контексті”** (Київ, 12 вересня, П.Пинзеник, Ю.Якименко, В.Мусіяка);

- Аналітичне дослідження **“Індекс поточної економічної спроможності: комплексна оцінка соціально-економічної ситуації в Україні”** (Київ, 18 жовтня, В.Юрчишин, О.Пищуліна, К.Маркевич);

- Аналітичне дослідження **“Фінансові, соціальні та правові аспекти пенсійної реформи в Україні. Світовий досвід та українські реалії”** (Київ, 6 грудня, В.Юрчишин, О.Пищуліна).

УЧАСТЬ У ЗАХОДАХ, ОРГАНІЗОВАНИХ І ПРОВЕДЕНИХ ПАРТНЕРСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, ОРГАНАМИ ВЛАДИ ТА ІН. у 2017р.

- Оперативні збори командного складу Збройних Сил України (Київ, 21 лютого, М.Сунгуровський);
- Круглий стіл у Верховній Раді України **“Стратегія щодо Донбасу: зовнішньополітичний, економічний та гуманітарний вимір”** (Київ, 24 березня, М.Пашков);
- Круглий стіл **“Євроскептицизм як інструмент гібридної війни. Способи нейтралізації”** (Київ, 23 травня, В.Голуб);

- Другий Енергетичний конгрес (Київ, 30 травня, В.Омельченко);

- XIII “Жовтневі читання” (Київ, 10 жовтня, Ю.Якименко);

- Наукова конференція “Політичні партії і вибори: українські та світові практики” (Львів, 21 жовтня, Ю.Якименко);
- Круглий стіл “Проблемні аспекти нового Закону України “Про освіту” (в частині визначення мови навчання)” (Київ, 24 жовтня, В.Голуб);
- Круглий стіл за участю колишнього міністра оборони США (Київ, 11 грудня, О.Мельник).

ПУБЛІКАЦІЇ

Журнал “Національна безпека і оборона”

№1-2 (169-170) Основні засади та шляхи формування спільної ідентичності громадян України

Проект “Формування спільної ідентичності громадян України в нових умовах: особливості, перспективи і виклики” реалізується за підтримки Програми європейського партнерства МАТРА і Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

№3-4 (171-172) Політична культура та парламентаризм в Україні: сучасний стан та основні проблеми

Проект “Політична культура і парламентаризм в Україні: проблеми і шляхи удосконалення представницької демократії” реалізується за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

**Щорічник СІПРІ 2015:
Озброєння, роззброєння та
міжнародна безпека**

Українське видання Щорічника СІПРІ підготовлене спільно Стокгольмським міжнародним інститутом дослідження миру та Центром Разумкова

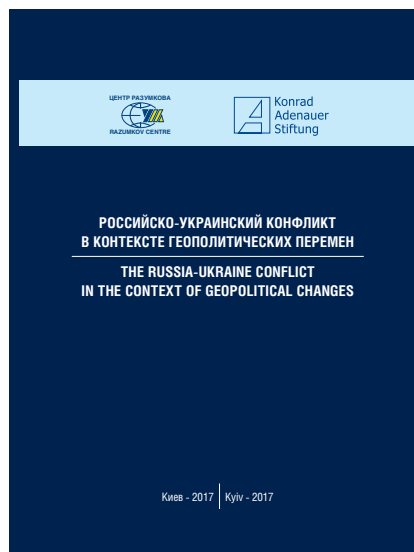
Видання здійснене за сприяння Уряду Швейцарської Конфедерації

СЕРІЯ “БІБЛІОТЕКА ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА”

Україна 2016-2017: ознаки прогресу та симптоми розчарування (аналітичні оцінки)

Российско-украинский конфликт в контексте геополитических перемен Видання здійснене за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

Завдання і перспективи інвестиційно-інтеграційного розвитку України

Антологія конституційного процесу в сучасній Україні

Видана за підтримки
Представництва Фонду
Конрада Аденауера в Україні

Виклики і ризики розгортання кризових процесів в Україні та напрями економічної політики їх запобігання

Трансформація партійної системи: український досвід у європейському контексті

Видання здійснене за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

Церква, суспільство, держава у протистоянні викликам і загрозам сьогодення

Видання здійснене за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

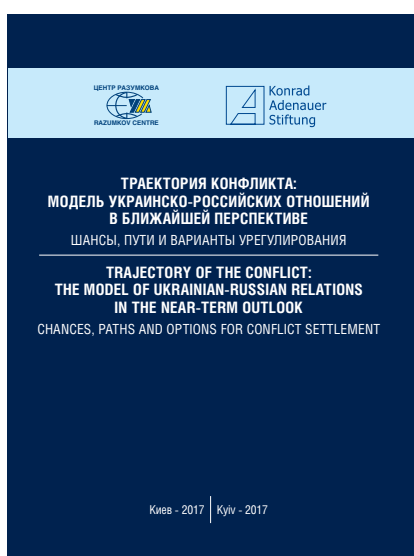

Енергетична галузь України: підсумки 2016 року

**Траектория конфликта:
модель украинско-российских
отношений в ближайшей
перспективе. Шансы, пути и
варианты урегулирования**

Видання здійснене за підтримки
Представництва Фонду
Конрада Аденауера в Україні

**Індекс поточної економічної
спроможності: комплексна
оцінка соціально-економічної
ситуації в Україні**

**Проблеми імплементації
змін до Конституції України
щодо правосуддя та статусу
Конституційного Суду України**

Видання здійснене за підтримки
Німецького Фонду міжнародного
правового співробітництва та
Проекту Ради Європи
“Підтримка впровадження судової
реформи в Україні”

Структурні трансформації у світовій економіці: виклики для України

Видання здійснене за підтримки
Представництва Фонду
Фрідріха Науманна за Свободу
в Україні

Продовжується регулярний випуск **інформаційно-аналітичного бюлетеня Центру Разумкова**. Протягом 2017р. здійснено 11 випусків бюлетеня українською та англійською мовами.

25

**Серія видань у рамках спільного проекту
Центру Разумкова та DCAF**
“Моніторинг викликів урядуванню в секторі безпеки України”

Статті, інтерв'ю, коментарі експертів Центру Разумкова

Протягом 2017р. опубліковано 99 статей експертів Центру Разумкова у фахових українських виданнях, і чотири – в зарубіжних.

За даними моніторингової системи *Infostream*, за 2017р. лише в національних ЗМІ було близько 13 тис. посилань на коментарі та інтерв'ю експертів Центру.

У 2017р. кількість переглядів Інтернет-сайту Центру Разумкова склала 139 733. Кількість сеансів переглядів – 45 782, з них 60,7% – нових.

За даними дослідження, проведеного ініціативою *Think twice UA* спільно з “Центром контент-аналізу”, Центр Разумкова посів перше місце за кількістю згадувань у ЗМІ в 2017р. (10 057 згадувань) серед установ, чия головна діяльність – дослідження з метою покращення рішень державного управління. Центр Разумкова також посів перше місце за сумарним індексом інформаційної потужності серед недержавних дослідницьких осередків – 12,34 та друге – серед усіх українських дослідницьких осередків – 6,49 (перше місце – Національний інститут стратегічних досліджень з індексом 14,3).

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА у 2017р.

Протягом 2017р. експерти Центру взяли участь у 41 міжнародному заході (конференції, семінари, презентації результатів проектів).

Крім того, відбулася значна кількість ознайомчих візитів делегацій іноземних країн до Центру Разумкова, зокрема, гостями Центру були послы, представники дипломатичних місій, міністерств Австрії, Італії, Швеції, Нідерландів, Канади, Великої Британії, Норвегії, Південної Кореї, ЄС, Китаю, Польщі та інших країн.

Експерти Центру Разумкова також проводили численні консультативні зустрічі з представниками міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ), зарубіжними експертами та дослідниками, мас-медіа. Загалом, упродовж 2017р. експерти Центру Разумкова здійснили близько 200 зустрічей із зарубіжними делегаціями різного рівня.

У 2017р. експерти Центру Разумкова брали участь у таких подіях:

X Форум “Європа-Україна” (27-28 січня, Жешув, Польща)

На Форумі провідний експерт політико-правових програм В.Замятін презентував аналітичну доповідь Центру Разумкова “Україна 2016-2017: Ознаки прогресу та симптоми розчарування”. Директор економічних програм В.Юрчишин виступив з доповіддю на панельній дискусії “Дилеми економічної політики: між глобалізацією та протекціонізмом”. Учасниками ювілейного Форуму, який проводить Інститут Східноєвропейських досліджень, були понад 1 000 гостей з України, Польщі, Німеччини та інших європейських країн.

Шоста міжнародна конференція “Урядування в секторі безпеки: виробництво, продаж і закупівля озброєнь” (1-2 лютого, Київ, О.Мельник, М.Сунгуровський, М.Бугрій)**Міжнародна конференція “Партійна реформа як запорука стабілізації політичної ситуації в Україні” (27 лютого, Київ, Ю.Якименко)****Зустріч з представником Корейської медіа-групи (20 березня, Київ, М.Пашков, К.Маркевич)****Зустріч з представниками відділу співробітництва Посольства Королівства Швеція в Україні (28 березня, Київ, П.Пинзеник, А.Рачок, Ю.Якименко)**

Зустріч з представником європейського департаменту МЗС Південної Кореї (28 березня, Київ, М.Пашков, В.Замятін)

Сьома міжнародна конференція “Сектор цивільної безпеки: перебіг і виклики реформ” (29-30 березня, Київ, М.Сунгуровський, О.Мельник, М.Бугрій)

Зустріч з головою Фондації “Лідери змін” Агатою Вежбовською-Мязга (29 березня, Київ, А.Рачок, В.Замятін)

Міжнародна конференція “Україна 2016-2017: прогрес, можливості, виклики” (5 квітня, Вашингтон, США)

5 квітня Центр Разумкова спільно з *Atlantic Council* провели в Вашингтоні спільну конференцію “Україна 2016-2017: прогрес, можливості та виклики”. У заході взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в США В.Чалий, колишній міністр фінансів України Н.Яресько, заступник секретаря РНБО України О.Литвиненко, Голова Ради Центру Разумкова П.Пинзеник, заступник генерального директора з аналітичної роботи – директор політико-правових програм Ю.Якименко, директор економічних програм Центру Разумкова В.Юрчишин, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки О.Мельник, науковий консультант Центру Разумкова з правових питань В.Мусіяка, сенатор Р.Портман.

Зустріч з представниками Національної дипломатичної академії Південної Кореї (20 квітня, Київ, М.Пашков, М.Сунгуровський, В.Голуб)

Міжнародний семінар “Україна та її європейські перспективи у 2017р.” (21 квітня, Мадрид, Іспанія, О.Мельник, В.Омельченко, В.Замятін)

Зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Латвійської Республіки в Україні (25 квітня, Київ, А.Рачок, Ю.Якименко, О.Мельник, В.Мусяка)

Зустріч зі студентами з Нідерландів та Угорщини (27 квітня, Київ, В.Замятін, А.Стецьків, К.Маркевич, В.Голуб)

Дискусія “5th Ukrainian Reality Check” (24 травня, Київ, В.Голуб)

Європейський форум Вахау “Європа ближча до своїх громадян” (10-11 червня, Кремс, Австрія, О.Мельник)

Міжнародна конференція “Тенденції і перспективи видобутку, використання вугілля в Україні та світі” (14 червня, Київ, В.Омельченко)

Восьма міжнародна конференція “Права людини та урядування в секторі безпеки: виклики реформ в Україні” (21-22 червня, Київ, М.Сунгуровський, О.Мельник, М.Бугрій)

Міжнародна конференція “Трансформація України: оцінки та рішення” (5 липня, Лондон, Велика Британія, О.Мельник)

Зустріч з представниками Німецького інституту глобальних і територіальних досліджень (GIGA), Німецького Фонду науки та політики (SWP), а також Фонду Ганса Зайделя (17-21 вересня, Гамбург, Берлін, Німеччина, А.Рачок, Ю.Якименко)

Міжнародний круглий стіл “До і після виборів – чи відступає популізм?” (4 жовтня, Київ, Ю.Якименко)

Зустріч з головою Фонду Ганса Зайделя Урсулою Меннле (4 жовтня, Київ, А.Рачок, Ю.Якименко, В.Мусіяка, В.Юрчишин, М.Пашков, О.Мельник)

Дев'ята міжнародна конференція “Реформи сектору безпеки України: здобутки, уроки та плани на перспективу” (10-11 жовтня, Київ, М.Сунгуровський, О.Мельник)

Зустріч з представниками Китайського інституту сучасних міжнародних відносин (12 жовтня, Київ, Ю.Якименко, М.Сунгуровський, В.Юрчишин, М.Пашков, В.Голуб)

Експертна дискусія за участю британського військового радника Р.Сміта (25 жовтня, Київ, О.Мельник, В.Голуб)

Зустріч з Директором Центру та документації НАТО в Україні Б.Маронковою (31 жовтня, Київ, О.Мельник, А.Биченко, В.Замятін, В.Голуб)

Презентація доповіді Британського аналітичного центру *Chatham House* “Боротьба за Україну” (11 грудня, Київ, О.Мельник, В.Замятін)

Експертна зустріч за участю професора Корейської національної дипломатичної академії Ко Дже Нама (15 грудня, Київ, О.Мельник, М.Сунгуровський, М.Пашков, В.Голуб)

Міжнародна конференція “Миротворча місія на Донбасі” (19 грудня, Вашингтон, США, О.Мельник)

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА у 2017р. СПІВПРАЦЯ З АНАЛІТИЧНИМИ ЦЕНТРАМИ

За даними щорічного дослідження “2017 GLOBAL GO TO THINK TANK INDEX” (дослідження здійснюється Програмою аналітичних центрів та громадянського суспільства Університету Пенсильванія з 2006р.), Центр Разумкова посів **44 місце** серед усіх аналітичних центрів світу з урахуванням США (за результатами 2016р. – 55 місце) та **29** – серед найкращих аналітичних центрів світу без урахування США (за результатами 2016р. – 36).

Крім того, Центр Разумкова посів у цьому рейтингу **4 місце** серед 90 найкращих аналітичних центрів Центральної і Східної Європи.

Центр Разумкова увійшов до числа найкращих ще в **шести номінаціях**, у т.ч. як аналітичний центр з найкращим менеджментом та з найбільш ефективним використанням бюджету.

Такі високі оцінки стали можливими завдяки впровадженню в роботу Центру Разумкова сучасних міжнародних стандартів дослідницької діяльності та щоденного інституційного розвитку. Постійно вивчається і опрацьовується досвід кращих зарубіжних аналітичних центрів щодо стандартів досліджень та забезпечення їх якості.

Протягом 2017р. послідовно виконувався річний План, розроблений на основі Стратегічного плану Центру Разумкова на 2017-2020рр.

Проведено одне засідання Загальних зборів та три – Ради Центру. Наступні щорічні збори Центру плануються на березень 2018р.

Продовжувалася робота з формування заявок на фінансування дослідницьких проектів (які стосуються досліджень в енергетичній сфері, можливостей розвитку української економіки в сучасних умовах, відносин України та ЄС, ситуації довкола заморожених конфліктів).

Протягом року здійснювався пошук нових джерел фінансування та забезпечення стабільних резервів.

У 2017р. Центр діяв на основі міжнародних стандартів фінансової діяльності.

У 2017р. Центр Разумкова прийняв на короткотермінові стажування інтернів з європейських аналітичних інституцій. Ця робота продовжується.

Підготовлено та оприлюднено звіт про роботу Центру за 2016р.

Продовжувалася робота з наповнення та просування у ЗМІ та соціальних мережах сайту Центру. Всі заходи, проведені Центром, трансливалися онлайн на каналі *Youtube*.

На виконання стратегічних цілей Центру Разумкова, а також з метою зміцнення інституційної спроможності Центру розширюється співпраця з українськими та зарубіжними *think tanks* та іншими інституціями. Зокрема, протягом 2017р. здійснювалися спільні проекти з аналітичними центрами *DCAF*, *SIPRI*, *Folke Bernadotte Academy*, Фондом Конрада Аденауера, Фондом Фрідріха Еберта, Фондом Ганса Зайделя та ін.

Проведено спільні заходи з Центром інформації та документації НАТО в Україні, Фондом “Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва”, Центром глобалістики “Стратегія XXI”, Інститутом східних досліджень (Польща), *Chatham House*. Центр Разумкова активно співпрацював з програмою аналітичних центрів і громадянського суспільства Університету Пенсильванії (США), брав участь у виробленні рекомендацій до світового та європейського самітів аналітичних центрів. Експерти Центру Разумкова мали численні виступи та презентації в різного роду зарубіжних заходах.

У 2017р. проведені консультативні зустрічі з керівництвом та експертами зарубіжних аналітичних центрів: *GIGA*, *SWP*, *Chatham House*, *Case Poland*, *DCAF*, *SIPRI*, *Elcano royal institute*, *ISPI*, *PISM* та ін. Представники Центру Разумкова брали участь у Світовому та Європейському самітах аналітичних центрів, де мали можливість висловлювати свої думки у числі представників 90 кращих аналітичних центрів світу.

Центр Разумкова є активним учасником глобальних і регіональних мереж аналітичних центрів. Зокрема, від червня 2017р. Центр є повноправним членом Транс'європейської асоціації політичних досліджень (*TEPSA*). Протягом 2017р. експерти Центру брали участь

у самітах провідних аналітичних центрів, що проводилися під егідою Програми аналітичних центрів і громадянського суспільства Інституту Лаудера Університету Пенсильванії, групи Т-20, а також китайської ініціативи “Один пояс – один шлях”.

2-3 березня заступник Генерального директора з аналітичної роботи – директор політико-правових програм Центру Ю.Якименко **взяв участь у Європейському саміті аналітичних центрів “Майбутнє Європи: співпраця, конфлікт чи хаос?”**, організованому Королівським інститутом міжнародних відносин Великої Британії (*Chatham House*) та Програмою аналітичних центрів і громадянського суспільства Університету Пенсильванії. У роботі Саміту взяли участь представники понад 60 провідних аналітичних центрів з Європи, США, країн Азії та Латинської Америки.

21 квітня співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки О.Мельник, директор енергетичних програм В.Омельченко, провідний експерт політико-правових програм В.Замятін **взяли участь у семінарі в Мадриді “Україна та її європейські перспективи у 2017р.”**, який був організований Королівським інститутом Елькано (Іспанія) у партнерстві з Посольством України в Іспанії.

1-3 травня у Йокогама (Японія) пройшов **Глобальний саміт аналітичних центрів**, організований Інститутом азіатського банку розвитку (*ADB*), Програмою аналітичних центрів та громадянського суспільства Інституту Лаудера Університету Пенсильванії та Азійським банком розвитку (*ADB*). У ньому взяли участь понад 140 провідних експертів з більш ніж 90 кращих аналітичних центрів світу з понад 40 країн. Україна на Саміті була представлена Центром Разумкова в особі директора економічних програм В.Юрчишина.

29-30 травня у Берліні відбувся **глобальний саміт аналітичних центрів, який проводився у форматі підготовки саміту G20** у німецькому Гамбурзі. У саміті *Think 20* взяли участь понад 900 представників аналітичних кіл десятків країн світу з усіх континентів. Україну представляв науковий консультант з питань економіки Центру Разумкова В.Сіденко. На саміті були присутні керівники практично всіх основних аналітичних центрів світу, низка всесвітньо відомих учених, у т.ч. чотири лауреати Нобелівської премії з економіки (Дж.Стігліц, Дж.Акекрлоф, М.Спенс, Е.Фелпс), колишній

головний економіст Світового банку та ЄБРР, а нині професор Лондонської школи економіки Н.Стерн, колишній керівник СОТ П.Ламі, професор Колумбійського університету в США та спеціальний радник Генерального секретаря ООН Дж.Сакс. За результатами дискусій на саміті *T20* прийнято підсумковий документ під назвою “Глобальні рішення – 20 пропозицій для саміту *G20*”, в якому, виходячи з необхідності формування нового бачення розвитку світу, визначено пріоритетні напрями майбутнього глобального розвитку.

15 червня Генеральна асамблея Транс’європейської асоціації політичних досліджень (TEPSA) одноголосно прийняла рішення про прийняття Центру Разумкова у члени Асоціації. Остаточне рішення було прийняте Генеральною асамблеєю після особистого представлення Центру та його діяльності на засіданні Асамблеї заступником Генерального директора з аналітичної роботи – директором політико-правових програм Ю.Якименком. Таким чином, Україна приєдналася до найстарішої європейської мережі дослідників європейської політики, до складу якої належать близько 40 членів із країн-членів ЄС та кандидатів на вступ. Членами *TEPSA* є провідні європейські державні та недержавні аналітичні інституції, університети, які здійснюють дослідження з європейської проблематики. Кожну країну представляє одна інституція. Метою Асоціації є здійснення глибоких і високоякісних досліджень з питань європейської інтеграції, які поєднують аналіз, оцінку та вироблення рекомендацій для європейських інституцій.

2-3 листопада заступник Генерального директора з аналітичної роботи – директор політико-правових програм Ю.Якименко **взяв участь у глобальному форумі аналітичних центрів “Дослідження політики vs. альтернативних фактів: чи стануть *Think Tanks* жертвами “партизанської війни” ідей?”**, який відбувся у Вашингтоні. Форум організований Програмою аналітичних центрів і громадянського суспільства Університету Пенсильванії і Фондацією Хетуліо Варгаса (Бразилія), за підтримки Інституту Брукінгса та Міжнародного дослідницького центру Вудро Вільсона (США). У заході взяли участь близько 50 провідних аналітичних центрів з 25 країн світу. Ю.Якименко виступив панелістом у дискусії “Вплив “підричних технологій” на політику та політичний процес”, в якій брали участь експерти з попереднім досвідом роботи у владних інститутах своїх

країн – Дж.Псаки (*Carnegie Endowment for International Peace*, США), У.Бьоркель (*RAND*, США), Х.Л.Чікома (Мексика), Н.Салазар (Колумбія). Під час дискусії головна увага була приділена оцінці практичного впливу фейкових новин та дезінформаційних кампаній на внутрішню та зовнішню політику конкретних країн та стабільність їх владних інститутів.

Провідний експерт політико-правових програм Центру В.Замятін взяв участь у панельних дискусіях у рамках **традиційної конференції Транс'європейської асоціації політичних досліджень, яка відбулася в Софії (Болгарія) 30 листопада - 1 грудня**. Крім того, В.Замятін обговорив з керівництвом *TEPSA* можливості поглиблення співпраці між Центром Разумкова та Асоціацією та її окремими членами, зокрема щодо здійснення спільних досліджень з актуальної для України та ЄС тематики.

Експерти Центру здійснили 21 відрядження до зарубіжних *think tanks*.

Центр Разумкова продовжує підтримувати партнерські відносини з вітчизняними аналітичними та науковими інституціями: Національним інститутом стратегічних досліджень, Інститутом політології та етнонаціональних відносин, Національною юридичною академією імені Я.Мудрого, Національним університетом "Києво-Могилянська академія", Інститутом держави і права НАН України; Національною академією правових наук; Національною академією державного управління при Президентові України, Інститутом законодавства Верховної Ради України, Інститутом демографії та соціальних досліджень та ін.

ФІНАНСУВАННЯ ТА ВИДАТКИ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА у 2017р.

ФІНАНСУВАННЯ		ВИДАТКИ	
Джерело фінансування	Сума (тис. грн.)	Видатки	Сума (тис. грн.)
DCAF Женевський центр демократичного контролю збройних сил	814,1	Зарплата адмін. персоналу	1 044,4
SIPRI	749,5	Зарплата за проектною діяльністю	8 539,9
Програма MATRA (Нідерланди)	485,4	Податки ЄСВ	2 108,5
Посольство Швеції в Україні	320,8	Оренда, комунальні послуги	3 473,3
Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні	757,9	Інформаційне забезпечення Інтернет, пошта	195,0
Представництво Фонду Ганса Зайделя в Україні	512,2	Утримання автотранспорту	318,6
ENABLE.EU "Horizon 2020"	244,0	Послуги зв'язку	49,9
БФ "Демократичні Ініціативи ім. Ілька Кучеріва"	662,6	Придбання основних засобів	86,7
Благодійні внески	3 389,7	(меблі, комп'ютерна техніка та програмне забезпечення)	1 029,0
Гранти від інших фондів та організацій	5 458,8	Дослідження громадської думки	361,7
Всього фінансування	13 395,0	Експертні послуги	416,8
		Відрядження	172,0
		Витратні матеріали для офісної техніки, канцтовари	53,5
		Господарчі товари	1 095,0
		Публічні заходи	2 371,4
		Видавнича діяльність	445,8
		Інші витрати, в т.ч. аудит. послуги	151,4
		Всього витрат	21 761,5

ОСНОВНІ ЗАСОБИ (тис. грн.), станом на 01.01. 2018р.

Залишкова вартість	418
Первісна вартість	1 832
Знос	(1 414)

КОМАНДА ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

Центр Разумкова – це колектив професіоналів, об'єднаних спільними цінностями та амбітними цілями. Генеральний директор Центру Разумкова – Анатолій Рачок.

У Центрі Разумкова на постійній основі працюють 40 осіб. З Центром Разумкова активно співпрацюють в якості наукових консультантів представники наукової та експертної спільноти. За контрактами під час виконання проектів залучалося понад 100 зовнішніх експертів. Загальноукраїнські опитування соціологічної служби Центру Разумкова здійснюють понад 300 інтерв'юерів.

КОНТАКТИ

Центр Разумкова висловлює вдячність усім партнерам, які сприяли проведенню наших досліджень і втіленню у життя розроблених нами рекомендацій.

Наша адреса:

Український центр економічних і політичних досліджень
імені Олександра Разумкова

01015, м.Київ, вул. Лаврська, 16, 2-й поверх

Телефон: (38 044) 201-11-98

Факс: (38 044) 201-11-99

e-mail: info@razumkov.org.ua

веб-сторінка: www.razumkov.org.ua

ANNUAL REPORT-2017

C O N T E N T S

Introduction.....	45
Our Mission.....	47
Shaping Public Policy:	
Cooperation with Government Agencies	49
Public Activities of The Razumkov Centre	50
Programmes and Research Areas, Project Activity	50
•Economic and Social Programmes	50
•Energy Programmes	51
•Foreign Policy and International Security Programmes	52
•Political and Legal Programmes	53
•Sociological Service.....	55
Events Organised by The Razumkov Centre	56
Participation in Events Organised by Partner Organisations, Government Agencies, etc.	61
Publications.....	63
International Activity.....	70
Institutional Development. Cooperation with Think Tanks	77
Funding and Expenses in 2017.....	82
Our Team.....	83
Contacts	83

INTRODUCTION

Traditionally high quality of research conducted by the Razumkov Centre has been recognised at the international level in 2017.

According to this year's results, the Centre has gone up in the reputable global think tank rating "2017 Global Go To Think Tank Index" annually published by Think Tanks and Civil Societies Program of the Lauder Institute, University of Pennsylvania (US). The Razumkov Centre came 44th among top think tanks worldwide (including the US), 29th – excluding the US, and 4th in Central and Eastern Europe.

The Razumkov Centre became a full member of the oldest European network of policy researchers – Trans-European Policy Studies Association (TEPSA). Right from the start of its membership, the Centre has been an active participant in network initiatives. Centre experts took part in two TEPSA pre-presidential conferences, which are usually taking place on the eve of a country's presidency of the EU Council.

Despite Ukraine not being a part of the G20, the Razumkov Centre participated in the work of T20 (Think20), – an international advisory group that prepares recommendations for the G20. Taking part in the work of the T20 Berlin summit on 29-30 May 2017 for the first time, the Razumkov Centre's representative (Centre's Research Consultant and Associate Member of the NAS of Ukraine V. Sidenko) became part of a working group of this representative forum.

Along with this, our analytical work has found immediate implementation in state policy: "Energy Strategy of Ukraine Until 2035", developed with active participation of the Razumkov Centre's experts, was approved at the Cabinet of Ministers session.

We are also proud to have had our experts develop and present the Index of Current Economic Capacity. This is a new summary index that characterises different aspects of current purchasing power of society, its access to monetary resources, and can serve as an assessment of the current state and trends in Ukraine's socio-economic environment.

Last year's publications included fundamental monographs dedicated to the themes of party system and constitutional process development in Ukraine, as well as a number of publications on security sector reform and introduction of modern administration and democratic civil control, issued as part of the completed joint project with DCAF (Geneva Centre for Democratic Control of Armed Forces).

Other studies performed by the Razumkov Centre covered the topics of crisis processes in economy and ways to deal with them, comprehensive analysis of energy markets, ways of regulating (minimising) the Russia-Ukraine conflict, constitutional, judicial, and pension reforms. These topics will further remain our focus of attention.

The dynamic processes in the world, in Ukraine and around our country that generate new and reinforce old challenges, prove that the need for quality analysis, as well as the degree of responsibility will only grow. We are well-prepared to face tomorrow.

Anatoliy RACHOK,
Director General of the Razumkov Centre

OUR MISSION

The Razumkov Centre (Ukrainian Centre for Economic and Political Studies named after Olexander Razumkov) is a non-governmental think tank founded in 1994 by Olexander Razumkov. Under his leadership, the Centre has prepared 26 analytical reports, held 30 roundtables and conferences, which gathered together leadership, domestic and foreign experts, leading media outlets. Mr. Razumkov was a man of integrity, with highly organised thinking and strategic vision, initiative-driven and full of energy. These criteria are still applied to the Razumkov Centre's employees. Razumkov died on 29 October 1999 at a young age, leaving behind many promising ideas. His team has carried on their leader's legacy.

By the decision of the Founding Council on 24 October 2000, the Centre was named after Olexander Razumkov.

The Razumkov Centre is one of the few Ukrainian think tanks that carries out comprehensive research in all main areas of state policy. Our experts use latest data from Ukrainian and foreign sources. All analytical materials contain practical proposals and recommendations for national government or local self-government agencies.

Our work is build on the principles of realism and pragmatism, political impartiality, active influence on state policy, high quality and timeliness of material preparation, responsibility to the contracting authority.

Our mission is to facilitate achievement and protection of Ukraine's national interests, raising its profile in the international community, aid in the development of society and state as a modern European nation based on democracy principles, a human-centred competitive economy.

Goals we set for ourselves:

- to create models of Ukraine's socio-economic development and their implementation mechanisms;
- to support constructive cooperation between different branches of power;
- to develop effective military organisation of the state that is not burdensome economically;
- to increase the efficiency of cooperation between state and society, validity of government decisions, effectiveness of personal participation in the decision-making;
- to establish fruitful cooperation with international think tanks, conduct joint research on topical issues.

Studies are being conducted in the following key areas: internal and legal state policy, foreign policy, public administration, national security, national defence and military construction, socio-economic development, international relations, international and regional security.

The Razumkov Centre has its own sociological service, whose research has a high level of credibility among domestic and foreign clients. We conduct regular national and expert surveys.

SHAPING PUBLIC POLICY: COOPERATION WITH GOVERNMENT AGENCIES

Traditionally, study results, expert and analytical materials produced by the Centre are sent to all higher government authorities without exception.

In 2017, the Centre's experts were taking part in developing proposals for government agencies, providing consultations to the Government and individual ministries, Verkhovna Rada committees, Presidential Administration departments, NSDC Secretariat on current socio-political, security and socio-economic issues.

The Razumkov Centre's experts participate in the work of consulting and advisory bodies of ministries, Verkhovna Rada committees and other government bodies (on a permanent basis). Namely, V. Musiiaka works at the Constitutional Commission as its Deputy Head, as well as at the Council for Judicial Reform under the President of Ukraine; Yu. Yakymenko – at the Council for National Unity under the President of Ukraine and Council for Ethnic Policy at the Ministry of Culture of Ukraine, O. Melnyk – at the expert group for security sector reform at NSDC, V. Omelchenko – at the expert group for energy strategy development at the Cabinet of Ministers, M. Pashkov – at the Public Council of the Verkhovna Rada Committee for Foreign Affairs and Public Council at the MFA of Ukraine. Overall, the Razumkov Centre's experts were a part of six such advisory bodies as their members.

Draft “Energy Strategy of Ukraine Until 2035” developed by the Razumkov Centre's experts was approved by the Order of the Cabinet of Ministers. The fact that it was used in a government legislative act is a high assessment of the Centre's performance.

Events organised by the Centre (conferences, roundtables, expert discussions, working meetings) were traditionally attended by representatives of different branches of state power.

Members, experts and research consultants of the Razumkov Centre continue their work as high ranking officials at top government agencies, heading Ukraine's diplomatic missions abroad – I. Zhdanov (Minister of Youth and Sports of Ukraine); M. Melnyk (Judge of the Constitutional Court of Ukraine); P. Pynzenyk (People's Deputy of Ukraine); P. Rozenko (Vice Prime Minister of Ukraine); V. Chaly (Ambassador of Ukraine to the United States).

PUBLIC ACTIVITY

In 2017, we implemented 21 research projects.

This work involved in-house experts of all the Razumkov Centre's programmes and our Sociological Service. We also engaged invited experts.

PROGRAMMES AND RESEARCH AREAS, PROJECT ACTIVITY

Economic and Social Programmes

On 3 March 2017, presentation of analytical study **“Objectives and Prospects of Ukraine’s Investment and Integration Development”** took place at the Razumkov Centre.

As part of project **“Challenges and Risks of Crisis Processes in Ukraine and Economic Policy Directions for Their Prevention”**, we prepared an analytical report under the same title, which was presented on 30 May 2017 at an expert discussion organised by the Razumkov Centre with support of Hanns Seidel Foundation Office in Ukraine.

On 29-30 May 2017, a representative of the Razumkov Centre, Research Consultant, Associate Member of the NAS of Ukraine V. Sidenko took part in the work of T20 summit (Think20 Dialogue Forum) for the first time. T20 is an analytical advisory group that develops recommendations for the G20 in Berlin. During the summit, V. Sidenko was included in one of T20 working groups, which is a major sign of recognition on the international level for the Razumkov Centre.

On 18 October 2017, the Razumkov Centre presented its analytical study **“Index of Current Economic Capacity: a Comprehensive Evaluation of the Socio-Economic Situation in Ukraine”** at NIA Ukrinform. This study is the first step towards creating and using a comprehensive index that would help determine current socio-economic dynamics, compare it to previous periods, find choke points, which would allow to improve the socio-economic situation using economic policy measures.

On 25 October 2017, at an expert discussion organised by the Razumkov Centre in cooperation with Friedrich Naumann Foundation Office in Ukraine, the Razumkov Centre presented its analytical publication **“Structural Transformations in Global Economy: Challenges for Ukraine”**.

On 19 December 2017, project manager and research consultant of the Razumkov Centre V. Sidenko presented a report based on results of this study at the General Meeting of Economy Department of the NAS of Ukraine. The report was highly rated by the academic community.

In 2017, we were implementing project **“Monthly Analytical Reviews of Socio-Economic Events and Processes”**. The project is continuing in 2018.

On 6 December 2017, the Razumkov Centre presented its publication **“Financial, Social and Legal Aspects of Pension Reform in Ukraine. Global Experience and Ukrainian Reality”** at NIA Ukrinform. The study analyses international approaches to pension reform, the current state of Ukraine’s pension system and reform processes, as well as presents a summary of sociological survey results and expert opinions.

As part of the Razumkov Centre’s project **“Religious Commitment within Ukrainian Society”**, on 24 May 2017, we held a scheduled session of the regular roundtable **“Religion and Government in Ukraine: Relationship Problems”**. There, we presented information and analytical materials on “Church, Society, and State in Confronting Present-Day Challenges and Threats”, which contain results of sociological study on the same topic, as well as interviews with heads of churches and religious organisations.

Energy Programmes

As part of project **“Preparation and Publication of Energy Monitoring Materials”**, the Razumkov Centre published **“Energy Sector of Ukraine: 2016 Results”**. This publication presents actual performance indicators within the industry by sectors – gas, oil and petroleum products, coal, electricity, – and their comparison with 2015 indicators. It also analyses the issues of energy efficiency and tariff formation in the housing and utilities sector.

In 2017, as per order of the Ministry of Energy and Coal Industry of Ukraine, we were implementing project **“Development and Implementation of the Energy Strategy of Ukraine Until 2035”**. On 18 August 2017, the Cabinet of Ministers of Ukraine issued Order No.605-r approving the draft **“Energy Strategy of Ukraine Until 2035: Security, Energy Efficiency, Competition”**. The Razumkov Centre was the main developer of the Energy Strategy.

As part of the project **“Ukrainian Energy Markets: Development Analysis, Forecasting and Regulatory Support”**, we prepared a publication titled **“The Role and Place of Ukrainian Energy Sector in Global Energy Processes”**. Study presentation is planned for 2018.

In January 2017, we prepared summary materials based on results of international conference **“1st Central European Day of Energy”** that took place on 9 December 2016 in Brussels, Belgium. The Razumkov Centre was a partner in this event.

Foreign Policy and International Security Programmes

As part of multi-year project **“Ukraine-Russia-Germany Dialogue”**, implemented since 2015 by Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine with participation of the Razumkov Centre, we organised 2 international expert forums and issued 2 publications on the topic of the Russia-Ukraine conflict. At the expert meeting that took place on 27-28 February 2017 in Berlin (Germany), the Razumkov Centre presented its publication **“The Russia-Ukraine Conflict in the Context of Geopolitical Changes”**, prepared with financial support of Konrad Adenauer Foundation.

On 20-23 August 2017, at expert meeting in Cadenabbia (Italy), we presented our second publication on the results of this project **“Trajectory of the Conflict: the Model of Ukraine-Russia Relations in the Near-Term Outlook. Chances, Paths and Options for Resolution”**. The publication contains: a set of summarised proposals from Ukrainian, German and Russian experts on the settlement (minimisation) of the Russia-Ukraine conflict, expert interviews, results of sociological surveys conducted by the Razumkov Centre during the period of Russian military expansion in Ukraine (2014-2017).

In 2017, we prepared and submitted for consideration of our donors and partners project proposals on the following topics: **“Ukraine’s European Integration: the Russian Aspect”**; **“Prospects of EU-Ukraine Relations in the Context of Russia’s Hybrid Aggression in Ukraine and Europe”** and **“Prospects for Resolution of Frozen Conflicts in the Post-Soviet Space (Ukraine, Moldova, Georgia)”**.

In 2017, we successfully completed implementation of a two-year project **“Monitoring of Governance Challenges in the Security Sector of Ukraine”** – a joint project of the Razumkov Centre and the Geneva Centre for Democratic Control of Armed Forces (DCAF) with financial support of the Foreign Affairs Ministry of the Kingdom of Netherlands.

As part of this project, 4 scheduled international conferences were conducted. Namely,

- On 1-2 February 2017, 6th International Conference “Security Sector Governance: Defence Production, Sales and Acquisitions”.
- On 29-30 March 2017, 7th International Conference “Civil Security Sector: Reform Progress and Challenges”.
- On 21-22 June 2017, 8th International Conference “Human Rights and Security Sector Governance: Reform Challenges in Ukraine”.
- On 10-11 October 2017, final 9th International Conference “Reforms of Ukraine’s Security Sector: Achievements, Lessons Learned, Prospects”, where participants assessed results of security sector reforms, compared them against the declared three years ago strategic goals, identified most significant problem areas, and proposed possible ways of dealing with them.

All events took place in Kyiv.

On 2 February 2017, took place the presentation of **“SIPRI Yearbook 2015: Armaments, Disarmament and International Security”**.

Political and Legal Programmes

As part of the third and final stage of project “Building a Common Identity of Ukrainian Citizens in the New Environment: Special Aspects, Prospects and Challenges”, on 12 April 2017, we held roundtable **“Basic Principles and Ways of Building a Common Identity of Ukrainian Citizens”** and issued **“National Security and Defence” journal No.1-2 2017** under the same title. This was a joint project with SIDA of the Foreign Affairs Ministry of Sweden, Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine, and Matra European Partnership Programme of the Netherlands Ministry of Foreign Affairs.

On 20 April 2017, the Razumkov Centre with support of Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine presented monograph **“Anthology of the Constitutional Process in Modern Ukraine”** in Kyiv. On 8 June 2017, Viktor Musiiaka, Research Consultant on Legal Issues presented this publication at Yaroslav the Wise National Law University in Kharkiv.

On 12 September 2017, the Razumkov Centre presented its publication **“Transformation of Party System: Ukraine’s Experience in the European Context”**, prepared with support of Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine. On 21 October 2017, Deputy Director General, Director of Political and Legal Programmes of the Razumkov Centre Yuri Yakymenko presented this monograph at scientific conference “Political Parties and Elections: Ukrainian and World Practices” (in memory of Yuri Romanovych Shveda, Lviv). The conference was organised by the Philosophy School Politology Department of Ivan Franko National University of Lviv.

On 14 December 2017, the Razumkov Centre held expert discussion “Political Culture in Ukrainian Society and the State of Parliamentarism at the Present Stage: Problems and Development Trends, Ways of Improvement”. At expert discussion we presented informational-analytical materials on **“Political Culture and Parliamentarism in Ukraine: Current State and Main Problems”**. The project was implemented together with Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine.

On 20 December 2017, the Razumkov Centre, with support of the German Foundation for International Legal Cooperation and Council of Europe project “Support to the Implementation of the Judicial Reform in Ukraine” held roundtable **“Problems in Implementation of Constitutional Changes to the Justice System and the Status of the Constitutional Court of Ukraine”**, where an analytical report under the same title was presented.

In the framework of a comprehensive project **“Year Results and Forecasts”**, the Razumkov Centre produced the **analytical report “Ukraine 2016-2017: Signs of Progress and Symptoms of Disappointment”**. The publication was presented in Kyiv, as well as in Rzeszów (Poland) as part of the 10th Europe-Ukraine Forum held on 27-28 January 2018.

During 2017, we continued the regular publication of the **Razumkov Centre's informational-analytical newsletter**. There were 11 issues of the newsletter in Ukrainian and English. The distribution list includes over 1.7 thousand individuals and organisations in Ukraine and abroad.

Sociological Service

Monitoring public opinion. In 2017, the Sociological Service of the Razumkov Centre, independently and together with partners (namely, with Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation, Centre for Global Studies "Strategy XXI", Princeton University and the University of North Carolina), conducted 13 national surveys, court exit polls, 5 expert surveys and 25 focus groups.

In 2017, we continued implementing the **project "Sociological Monitoring of Ukrainian Citizens' Attitude to Reforms"**.

In 2017, as part of the Council of Europe project "Support to the Implementation of the Judicial Reform in Ukraine", **jointly with the Council of Europe Office in Ukraine and the Council of Judges of Ukraine**, we carried out a comprehensive study of people's trust in the judicial system. The study included a representative survey of Ukraine's population, as well as a court exit poll of people, who came in direct contact with the judicial system.

Regular public opinion polls were conducted for each of the Razumkov Centre's research projects.

We also conducted **expert surveys** and **focus group polls (qualitative surveys)**.

Results received by the Sociological Service of the Razumkov Centre have high level of credibility and enjoy clients' and society's trust.

According to the developed methodology, we are creating a database for conducting national telephone surveys.

Throughout the year, we have been regularly updating the Razumkov Centre's sociological survey archive.

EVENTS ORGANISED BY THE RAZUMKOV CENTRE

Roundtables:

- **“Why Are Think Tanks More Important Now Than Ever?”**
(as part of project “Ukrainian Think Tanks: Current State, Problems, Expectations”, Kyiv, 27 January 2017);

- **“Basic Principles and Ways of Building a Common Identity of Ukrainian Citizens”** (as part of project “Building a Common Identity of Ukrainian Citizens in the New Environment: Special Aspects, Prospects and Challenges”, Kyiv, 12 April 2017);

- **“Religion and Government in Ukraine: Relationship Problems”** (as part of project “Religious Commitment within Ukrainian Society”, Kyiv, 24 May 2017);

- **“Problems in Implementation of Constitutional Changes to the Justice System and the Status of the Constitutional Court of Ukraine”** (Kyiv, 20 December 2017);

Expert discussions, expert and working meetings:

- **Trilateral expert meeting (Ukraine-Germany-Russia) “Eastern Ukraine – a Forgotten War? Prospects of the Minsk Agreements and the Normandy Format”** (Berlin, with support of Konrad Adenauer Foundation, 27-28 February 2017, M. Pashkov);
- **“Challenges and Risks of Crisis Processes in Ukraine and Economic Policy Directions for Their Prevention”** (expert discussion, with support of Hanns Seidel Foundation Office in Ukraine, 30 May 2017);

- **Trilateral expert meeting (Ukraine-Germany-Russia) “Conflict Between Russia and Ukraine in the Context of Global Change”** (Cadenabbia (Italy)), with support of Konrad Adenauer Foundation, 20-23 August 2017, M. Pashkov);

- **“Structural Transformations in Global Economy: Challenges for Ukraine”** (expert discussion, 25 October 2017);

- **“Political Culture in Ukrainian Society and the State of Parliamentarism at the Present Stage”** (expert discussion, with support of Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine, 14 December 2017);

PRESENTATIONS, PRESS CONFERENCES

Presentations:

- Presentation of **SIPRI Yearbook 2015: Armaments, Disarmament and International Security** (Kyiv, 2 February 2017, O. Melnyk, M. Sunhurovskyi);
- Presentation of the Razumkov Centre's analytical study “**Objectives and Prospects of Ukraine's Investment and Integration Development**” (Kyiv, 3 March 2017, Yu. Yakymenko, V. Yurchyshyn);
- Presentation of joint studies of Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation and the Razumkov Centre (Kyiv, 17 March 2017, M. Pashkov);
- Presentation of book “**Anthology of the Constitutional Process in Modern Ukraine**” (Kyiv, 20 April 2017, Yu. Yakymenko, V. Musiiaka; Kharkiv, 8 June 2017, V. Musiiaka);

- Presentation of the Razumkov Centre's publication **“Transformation of Party System: Ukraine's Experience in the European Context”** (Kyiv, 12 September 2017, P. Pynzenyk, Yu. Yakymenko, V. Musiiaka);

- Presentation of analytical study **“Index of Current Economic Capacity: a Comprehensive Evaluation of the Socio-Economic Situation in Ukraine”** (Kyiv, 18 October 2017, V. Yurchyshyn, O. Pyshchulina, K. Markevych);
- Presentation of the Razumkov Centre's analytical study **“Financial, Social and Legal Aspects of Pension Reform in Ukraine. Global Experience and Ukrainian Reality”** (Kyiv, 6 December 2017, V. Yurchyshyn, O. Pyshchulina).

PARTICIPATION IN EVENTS ORGANISED BY PARTNER ORGANISATIONS, GOVERNMENT AGENCIES, ETC.

- **Participation in the Ukrainian Army Officer Corps Tactical Exercise** (Kyiv, 21 February 2018, M. Sunhurovskyi);
- **Participation in the roundtable at the Verkhovna Rada of Ukraine “Donbas Strategy: Foreign Policy, Economy and Humanitarian Sector Aspects”** (Kyiv, 24 March 2017, M. Pashkov)
- **Participation in the roundtable “Euro scepticism as an Instrument of Hybrid Warfare. Neutralisation Means”** (Kyiv, 23 May 2017, V. Holub);

- **Participation in the work of 2nd Energy Congress** (Kyiv, 30 May 2017, V. Omelchenko);

- **Participation in the 13th “October Readings”** (Kyiv, 10 October 2017, Yu. Yakymenko);

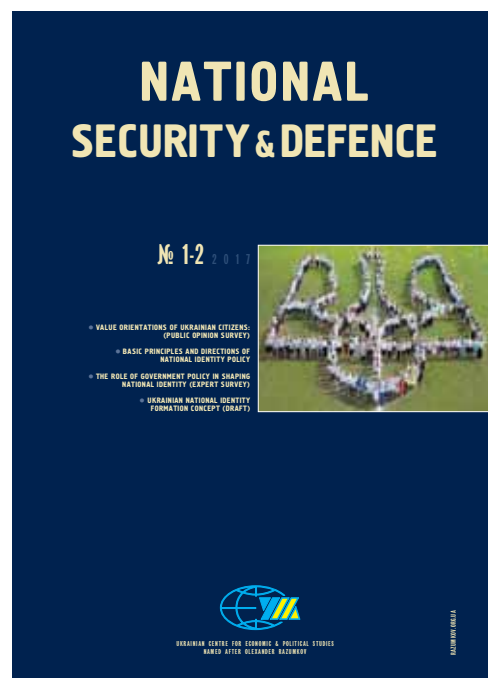
- **Participation in the scientific conference “Political Parties and Elections: Ukrainian and World Practices”** (Lviv, 21 October 2017, Yu. Yakymenko);
- **Participation in the roundtable “Problem Areas of the New Law of Ukraine “On Education” (in the Part of Defining the Language of Instruction)”** (Kyiv, 24 October 2017, V. Holub);
- **Roundtable with a former US Secretary of Defence** (Kyiv, 11 December 2017, O. Melnyk).

PUBLICATIONS

National Security and Defence Journal

No.1-2 (169-170) Basic Principles and Ways of Building a Common Identity of Ukrainian Citizens

Project “Building a Common Identity of Ukrainian Citizens in the New Environment: Special Aspects, Prospects and Challenges”, implemented with support of Matra European Partnership Programme and Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine

No.3-4 (171-172) Political Culture and Parliamentarism in Ukraine: Current State and Main Problems

Project “Political Culture and Parliamentarism in Ukraine: Problems and Ways of Improving Representative Democracy” is being implemented with the support of the Konrad Adenauer Office in Ukraine

SIPRI Yearbook 2015: Armaments, Disarmament and International Security

The Ukrainian version of SIPRI Yearbook was prepared jointly by Stockholm International Peace Research Institute and Razumkov Centre

Published with support of Government of the Swiss Confederation

“RAZUMKOV CENTRE LIBRARY” SERIES

Ukraine 2016-2017: Signs of Progress and Symptoms of Disappointment (Analytical Assessments)

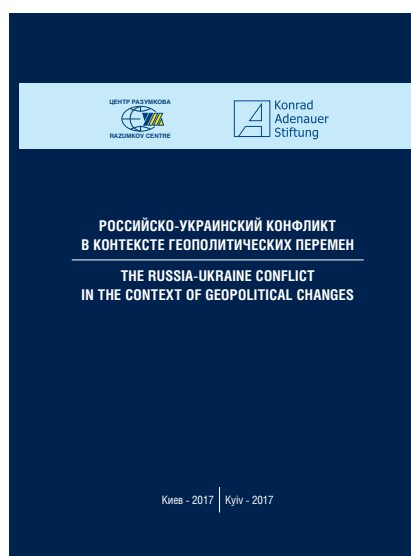

Objectives and Prospects of Ukraine’s Investment and Integration Development

The Russia-Ukraine Conflict in the Context of Geopolitical Changes

Published with support of
Konrad Adenauer Foundation Office
in Ukraine

Anthology of the Constitutional Process in Modern Ukraine

Published with support of
Konrad Adenauer Foundation
Office in Ukraine

Challenges and Risks of Crisis Processes in Ukraine and Economic Policy Directions for Their Prevention

Transformation of Party System: Ukraine's Experience in the European Context

Published with support of
Konrad Adenauer Foundation
Office in Ukraine

Church, Society, and State in Confronting Present-Day Challenges and Threats

Published with support of
Konrad Adenauer Foundation
Office in Ukraine

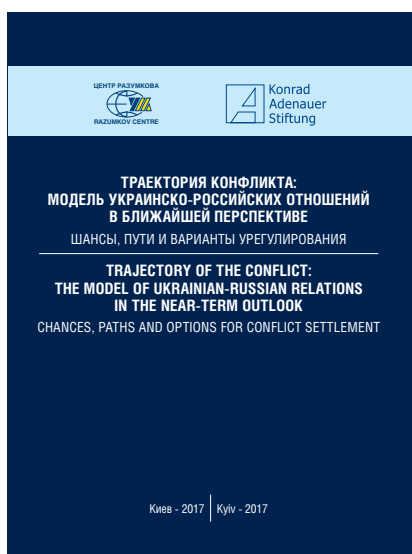

Energy Sector of Ukraine: 2016 Results

Trajectory of the Conflict: the Model of Ukrainian-Russian Relations in the Near-Term Outlook. Chances, Paths and Options for Conflict Settlement

Published with support of
Konrad Adenauer Foundation Office
in Ukraine

Index of Current Economic Capacity: a Comprehensive Evaluation of the Socio-Economic Situation in Ukraine

Problems in Implementing Constitutional Changes to the Justice System and the Status of the Constitutional Court of Ukraine

Published with support of
the German Foundation for
International Legal Cooperation
and Council of Europe project
“Support to the Implementation
of the Judicial Reform in Ukraine”

Financial, Social and Legal Aspects of Pension Reform in Ukraine. Global Experience and Ukrainian Reality

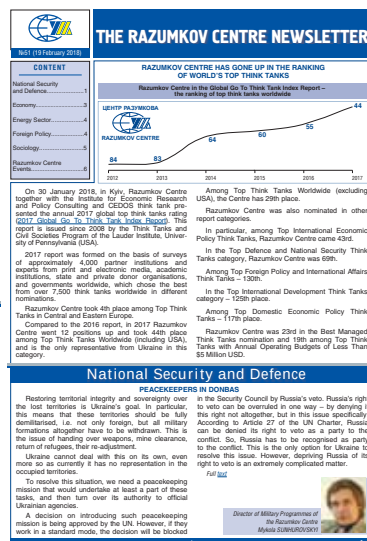

Structural Transformations in Global Economy: Challenges for Ukraine

Published with support of Friedrich Naumann Foundation for Freedom Office in Ukraine

We continue the regular publication of the **Razumkov Centre's informational-analytical newsletter**. In 2017, there were 11 issues of the newsletter in Ukrainian and English. We have significantly broadened our distribution list to over 1.7 thousand individuals and organisations in Ukraine and abroad.

***A series of publications within the framework
of a joint DCAF-Razumkov Centre Project
“Monitoring Ukraine’s Security Governance Challenges”***

Articles, interviews, commentary by the Razumkov Centre's experts

In 2017, the Razumkov Centre's experts published 99 articles in specialised Ukrainian publications and 4 – in foreign ones.

According to Infostream monitoring system, in 2017, just the national media had almost 13 thousand referrals to commentary and interviews by Centre's experts.

Throughout 2017, the number of views of the Razumkov Centre web-site pages was 139,733. Number of sessions – 45,782, among them 60.69% – new.

According to a study conducted by Think Twice UA initiative together with the Centre for Content Analysis, the Razumkov Centre took the first place by the number of mentions in media in 2017 (10,057 mentions) among institutions, whose main activity is research aimed at improving public administration decisions. The Razumkov Centre also took the first place by composite index of information capacity among non-government research institutions – 12.34, and second place among all Ukrainian research institutions – 6.49 (first place – National Institute for Strategic Studies with the index of 14.3).

INTERNATIONAL ACTIVITY

In 2017, the Razumkov Centre's experts took part in 41 international events (conferences, seminars, presentations of project results).

Also, there was a large number of introduction visits paid by foreign country delegations to the Razumkov Centre, in particular, we welcomed ambassadors, representatives of diplomatic missions, ministries of Austria, Italy, Sweden, the Netherlands, Canada, the United Kingdom, Norway, the Republic of Korea, the European Union, China, Poland and other countries.

The Razumkov Centre's experts also had numerous consultations with representatives of international organisations (the UN, OSCE), foreign experts and researchers, media. In general, in 2017, the Razumkov Centre's experts had approximately 200 meetings with foreign delegations of different level.

In 2017, our experts took part in the following events:

Participation in the work of the 10th Europe-Ukraine Forum (27-28 January 2017, Rzeszów, Poland)

At the Forum, our Leading Expert of Political and Legal Programmes Viktor Zamiatin presented the Razumkov Centre's analytical report "Ukraine 2016-2017: Signs of Progress and Symptoms of Disappointment". Director of Economic Programmes of the Centre V. Yurchyshyn spoke at the panel discussion "Economic Policy Dilemmas: Between Globalisation and Protectionism". Participants of the anniversary Forum, organised by the Institute for Eastern Studies, included over 1000 guests from Ukraine, Poland, Germany and other European countries.

6th International Conference "Security Sector Governance: Defence Production, Sales and Acquisitions" (1-2 February 2017, Kyiv, O. Melnyk, M. Sunhurovskyi, M. Buhrii)

International Conference "Party Reform as a Guarantee of Stabilising the Political Situation in Ukraine" (27 February 2017, Kyiv, Yu. Yakymenko)

Meeting with a Korean Media Group representative (20 March 2017, Kyiv, M. Pashkov, K. Markevych)

Meeting with representatives of Cooperation Department of the Embassy of Sweden in Ukraine (28 March 2017, Kyiv, P. Pynzenyk, A. Rachok, Yu. Yakymenko)

Meeting with a representative of European Affairs Department at the Republic of Korea Ministry of Foreign Affairs (28 March 2017, Kyiv, M. Pashkov, V. Zamiatin)

7th International Conference “Civil Security Sector: Reform Progress and Challenges” (29-30 March 2017, Kyiv, M. Sunhurovskyi, O. Melnyk, M. Buhrii)

Meeting with the Head of “Leaders for Change” Foundation Agata Viezhbovska-Miazga (29 March 2017, Kyiv, A. Rachok, V. Zamiatin)

International Conference “Ukraine 2016-2017: Progress, Opportunities, and Challenges” (5 April 2017, Washington DC, USA)

On 5 April 2017, the Razumkov Centre together with Atlantic Council held a joint conference in Washington, D.C. “Ukraine 2016-2017: Progress, Opportunities, and Challenges”. The event was attended by Ambassador of Ukraine to the United States Valerii Chaly, former Minister of Finance of Ukraine Natalie Jaresko, Deputy Secretary of the National Security and Defence Council Oleksandr Lytvynenko, Chairman of the Board of the Razumkov Centre Pavlo Pynzenyk, Deputy Director General for Analytics – Director of Political and Legal Programmes Yuri Yakymenko, Director of Economic Programmes of the Razumkov Centre Vasyl Yurchyshyn, Co-director of Foreign Policy and International Security Programmes Oleksiy Melnyk, Research Consultant on Legal Issues Viktor Musiiaka, Senator Rob Portman.

Meeting with South Korea National Diplomatic Academy representatives (20 April 2017, Kyiv, M. Pashkov, M. Sunhurovskyi, V. Holub)

Participation in International Seminar “Ukraine and Its European Prospects in 2017” (21 April 2017, Madrid, Spain, O. Melnyk, V. Omelchenko, V. Zamiatin)

Meeting with Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Latvia to Ukraine (25 April 2017, Kyiv, A. Rachok, Yu. Yakymenko, O. Melnyk, V. Musiiaka)

Meeting with students from the Netherlands and Hungary (27 April 2017, Kyiv, V. Zamiatin, A. Stetskiv, K. Markevych, V. Holub)

Participation in discussion “5th Ukrainian Reality Check” (24 May 2017, Kyiv, V. Holub)

Participation in the European Forum Wachau “A Europe Closer to Its Citizens” (10-11 June 2017, Krems, Austria, O. Melnyk)

International Conference “Trends and Prospects for Extraction and Use of Coal in Ukraine and the World” (14 June 2017, Kyiv, V. Omelchenko)

8th International Conference “Human Rights and Security Sector Governance: Reform Challenges in Ukraine” (21-22 June 2017, Kyiv, M. Sunhurovskyi, O. Melnyk, M. Buhrii)

International Conference “Transformation of Ukraine: Assessments and Decisions” (5 July 2017, London, the United Kingdom, O. Melnyk)

Meeting with representatives of the German Institute of Global and Area Studies (GIGA), the German Institute for International and Security Affairs (SWP), Hanns Seidel Foundation (17-21 September 2017, Hamburg, Berlin, A. Rachok, Yu. Yakymenko)

Participation in International Roundtable “Before and After Elections – Does the Populism Recede?” (4 October 2017, Kyiv, Yu. Yakymenko)

Meeting with Hanns Seidel Foundation Chair Ursula Maennle (4 October 2017, Kyiv, A. Rachok, Yu. Yakymenko, V. Musiiaka, V. Yurchyshyn, M. Pashkov, O. Melnyk)

9th International Conference “Reforms of Ukraine’s Security Sector: Achievements, Lessons Learned, Prospects” (10-11 October 2017, Kyiv, M. Sunhurovskyi, O. Melnyk)

Meeting with representatives of China Institutes of Contemporary International Relations (12 October 2017, Kyiv, Yu. Yakymenko, M. Sunhurovskyi, V. Yurchyshyn, M. Pashkov, V. Holub)

Expert Discussion with British Military Advisor Rupert Smith (25 October 2017, Kyiv, O. Melnyk, V. Holub)

Meeting with the Director of the NATO Information and Documentation Centre in Ukraine B. Maronkova (31 October 2017, Kyiv, O. Melnyk, A. Bychenko, V. Zamiatin, V. Holub)

Participation in presentation of British think tank Chatham House report “Struggle for Ukraine” (11 December 2017, Kyiv, O. Melnyk, V. Zamiatin)

Expert meeting with Korea National Diplomatic Academy Professor Mr. Ko Je Nam (15 December 2017, Kyiv, O. Melnyk, M. Sunhurovskyi, M. Pashkov, V. Holub)

Participation in International Conference “Peacekeeping Mission in Donbas” (19 December 2017, Washington D.C., USA, O. Melnyk)

INSTITUTIONAL DEVELOPMENT. COOPERATION WITH THINK TANKS

According to the annual study “*2017 GLOBAL GO TO THINK THANK INDEX*” (issued by the Think Tanks and Civil Societies Program of the University of Pennsylvania since 2006), the Razumkov Centre took **44th place** among all think tanks worldwide, including the US, (55th place in 2016), and **29th place** among top think tanks worldwide, excluding the US, (36th place in 2016).

Besides, the Razumkov Centre ranked **4th** among top 90 think tanks in Central and Eastern Europe.

The Razumkov Centre also ranked among the top think tanks in **6 other nominations**, such as best-managed think tank and think tanks with the most efficient use of budget.

Such high rankings became possible due to implementation of current international research standards and daily work on the institutional development done by the Razumkov Centre. We are constantly studying and processing best practices of top foreign think tanks on research standards and research quality assurance.

In 2017, we have been consistently executing our annual Plan developed on the basis of the Razumkov Centre’s Strategic Plan for 2017-2020.

The Centre held one General Assembly and three Centre Council meetings. Next annual meeting of the Centre is planned for March 2018.

We continued our work on the development of applications for funding of research projects (in the areas of energy sector, opportunities for Ukraine’s economic development in current conditions, Ukraine-EU relations, and the situation around frozen conflicts).

During the year, we were searching for new sources of funding and securing steady reserves.

In 2017, the Centre was working on the basis of international financial operation standards.

In 2017, the Razumkov Centre hosted interns from European think tanks. We are continuing this line of work.

A report on the work of the Centre in 2016 has been prepared and published.

We have continued working on content management and promotion of Centre's web-site in media and social networks. All events conducted by the Centre were streamed online through our YouTube channel.

In line with the Razumkov Centre's strategic goals, as well as to build its institutional capacity, we are expanding our cooperation with Ukrainian and foreign think tanks and other institutions. Namely, in 2017, we implemented joint projects with DCAF, SIPRI, Folke Bernadotte Academy, Konrad Adenauer Stiftung, Friedrich Naumann Stiftung, Hanns Seidel Stiftung etc.

We have held joint events with NATO Information and Documentation Centre in Ukraine, Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation, Centre for Global Studies "Strategy XXI", Institute for Eastern Studies (Poland), DCAF (Switzerland), Chatham House, Atlantic Council. The Razumkov Centre has been actively cooperating with Think Tanks and Civil Societies Program of the University of Pennsylvania (USA), participated in developing recommendations for global and European think tank summits. The Razumkov Centre's experts gave numerous speeches and presentations at different kinds of events abroad.

In 2017, we have held consultations with the management and experts of the following foreign think tanks: GIGA, SWP, Chatham House, Case Poland, DCAF, SIPRI, Elcano Royal Institute, ISPI, PISM, etc. Representatives of the Razumkov Centre took part in the global and European think tank summits, where they had an opportunity to express their opinions among representatives of top 90 think tanks worldwide.

The Razumkov Centre is an active participant of global and regional think tank networks. Namely, starting from June 2017, the Razumkov Centre is a full member of the Trans-European Policy Studies Association (TEPSA). Throughout 2017, Centre's experts took part in top think tank

summits, held in the framework of Think Tanks and Civil Societies Program of the Lauder Institute (University of Pennsylvania), T-20 group, as well as China's One Belt One Road Initiative.

On 2-3 March 2017, Deputy Director General – Director of Political and Legal Programmes of the Razumkov Centre Yuri Yakymenko took part in **the European Think Tank Summit “The Future of Europe: Cooperation, Conflict or Chaos?”** organised by the British Royal Institute of International Affairs (Chatham House) and Think Tanks and Civil Societies Program of the University of Pennsylvania. The Summit was attended by representatives of over 60 major think tanks of Europe, USA, Asian and Latin American countries.

On 21 April 2017, Co-director of Foreign Policy and International Security Programmes O. Melnyk, Director of Energy Programmes V. Omelchenko, and Leading Expert of Political and Legal Programmes Viktor Zamiatin took part in **the seminar “Ukraine and Its European Prospects in 2017” in Madrid**, organised by Elcano Royal Institute (Spain) together with the Embassy of Ukraine in Spain.

On 1-3 May, in the town of Yokohama (Japan), **the Global Think Tank Summit** took place, organised by Asian Development Bank Institute (ADBI), Think Tanks and Civil Societies Program of the Lauder Institute, University of Pennsylvania (TTCSP), and Asian Development Bank (ADB). It was attended by over 140 leading experts and analysts of more than 90 top think tanks from over 40 countries. At the Summit, Ukraine was represented by Director of Economic Programmes V. Yurchyshyn.

On 29-30 May 2017, in Berlin, **a global think tank summit** took place, which was held in the framework of preparing for the G20 summit in Hamburg, Germany. The Think 20 Summit was attended by over 900 representatives of analytical institutions from dozens of countries of the world from all continents. Ukraine was represented by the Razumkov Centre's Research Consultant on Economic Issues Volodymyr Sidenko. The summit was attended by leaders of almost all major think tanks around the world, a number of world-renowned scholars, including four Nobel Prize winners in economics (J. Stiglitz, G. Akerlof, M. Spence, E. Phelps), former World Bank and EBRD Chief Economist, and currently Professor at London School of

Economics N. Stern, former Director-General of the World Trade Organization P. Lamy, Professor at Columbia University (USA) and United Nations Secretary-General's Special Adviser J. Sachs. Based on T20 Summit discussion results, a final document was adopted – “Global Solutions – 20 Solution Proposals for the G20”, which, proceeding from the necessity to form a new vision for the world's development, defines priority directions for the future global development.

On 15 June 2017, **General Assembly of the Trans-European Policy Studies Association (TEPSA) unanimously decided to accept the Razumkov Centre as a member of the Association.** The final decision was made by the General Assembly after a personal presentation of the Centre and its work at the Assembly meeting by Deputy Director General – Director of Political and Legal Programmes Y. Yakymenko. Thus, Ukraine joined the oldest European network of European policy researchers, which includes approximately 40 members – EU member states and candidates for accession. Among TEPSA members, there are leading European governmental and non-governmental think tanks, universities, that carry out research on European issues. Each country is represented by one institution. The aim of the Association is to conduct in-depth and high-quality research on European integration, which combines analysis, evaluation and development of recommendations for European institutions.

On 2-3 November 2017, Deputy Director General and Director of Political and Legal Programmes of the Razumkov Centre Yuri Yakymenko took part in **the global think tank forum “Policy Studies vs. Alternative Fact Studies: Will Think Tanks Fall Victim to the “Guerrilla War” of Ideas?”**, which took place in Washington D.C. The forum was organised by the Think Tanks and Civil Societies Program of the University of Pennsylvania and the Getúlio Vargas Foundation (Brazil), with support of the Brookings Institution and the Woodrow Wilson International Center for Scholars (USA). The event was attended by approximately 50 leading think tanks from 25 countries. Yakymenko was a panellist in discussion “The Impact of “Subversive Technologies” on Politics and Political Process”, which among other panellists included experts with previous experience of work in government institutions of their respective countries – Jennifer Psaki (*Carnegie Endowment for International Peace*, USA), Winfield Boerckel (*RAND*, USA), José Luis Chicoma (Mexico), Natalia Salazar (Columbia).

The discussion focused on assessing the practical impact of fake news and misleading information campaigns on specific countries' domestic and foreign policy and stability of their government institutions.

Leading Expert of Political and Legal Programmes of the Razumkov Centre Viktor Zamiatin took part in the work of **the regular conference of Trans-European Policy Studies Association (TEPSA)** that took place in Sofia (Bulgaria) on 30 November – 1 December 2017. Mr. Zamiatin participated in panel discussions in the framework of the conference, and also discussed with TEPSA leadership the possibilities for increasing cooperation between the Razumkov Centre and the Association and its separate members, in particular, on conducting joint studies on topics relevant for Ukraine and the EU.

Our experts made 21 visits to foreign *think tanks*.

The Centre is maintaining partnerships with domestic think tanks and research institutions: National Institute for Strategic Studies; Institute of Political and Ethno-National Studies; Yaroslav the Wise National Law Academy; National University “Kyiv-Mohyla Academy”; Institute of State and Law of the NAS of Ukraine; National Academy of Legal Sciences; National Academy of Public Administration under the President of Ukraine; Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine; Institute for Demography and Social Studies, etc.

FUNDING AND EXPENSES IN 2017

FUNDING		EXPENSES	
Sources of funding	Amount (thousand UAH)	Expenses	Amount (thousand UAH)
Geneva Centre for Democratic Control of Armed Forces (DCAF)	814.1	Administrative staff salaries	1 044.4
SIPRI	749.5	Project activity salaries	8 539.9
MATRA Programme (Netherlands)	485.4	Unified social tax payments	2 108.5
Embassy of Sweden in Ukraine	320.8	Rent, utilities	3 473.3
Konrad Adenauer Foundation Office in Ukraine	757.9	Information support, Internet, mailings	195.0
Hanns Seidel Foundation Office in Ukraine	512.2	Vehicle maintenance	318.6
ENABLE.EU "Horizon 2020"	244.0	Communication services	49.9
Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation	662.6	Purchase of fixed assets	86.7
Charitable contributions	3 389.7	(furniture, computer hardware and software)	1 029.0
Grants from other foundations and organisations	5 458.8	Public opinion research	361.7
Total funding	13 395.0	Expert services	416.8
		Business trips	172.0
		Consumables for office equipment, office supplies	53.5
		Housekeeping products	1 095.0
		Public events	2 371.4
		Publishing activity	445.8
		Other expenses, incl. audit services	151.4
		Total expenses	21 761.5

FIXED ASSETS as of 01.01.2018 (thousand UAH)

Residual value	418
Initial value	1 832
Depreciation	(1 414)

OUR TEAM

The Razumkov Centre is a team of professionals united by common values and ambitious goals. Director General of the Razumkov Centre is Anatoliy Rachok.

The Razumkov Centre's permanent staff includes 40 people. We actively cooperate with research consultants from research and expert community. During projects, we contracted services of over 100 external experts. National surveys of the Razumkov Centre's Sociological Service are conducted by over 300 interviewers.

CONTACTS

The Razumkov Centre is grateful to all the partners, who supported our research and implementation of our recommendations.

Address: Ukrainian Centre for Economic and Political Studies named after Olexander Razumkov

16 Lavrska St., 2nd floor, Kyiv 01015

Phone: (38044) 201-11-98

Fax: (38044) 201-11-99

e-mail: info@razumkov.org.ua

website: www.razumkov.org.ua

